

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

U skladu sa ovlašćenjima dobijenim u članu 17.b Zakona o Centralnoj Banci Republike Kosova i člana 3.3 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25 dana 5. oktobra 2001 o licenciranju nadzoru i regulisanju osiguravajućih kompanija i posrednika osiguranja,

Radi sprovođenja člana 6 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25, Upravni Odbor Centralne Banke Republike Kosova ,na sastanku održanom 25. septembra 2008 godine, usvojio je:

Pravilo 3 o izmeni Pravila o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti

Član 1

Opšti uslovi i uredjenje

1.1 Pravni Autoritet

Ovo pravilo određuje obavezno osiguranje od odgovornosti za štete nanete trećim stranama od korišćenja vozila (dalje u tekstu: osiguranje od autoodgovornosti), koje je predviđeno članom 6 Uredbe UNMIK -a Br. 2001/25 o licenciranju, nadzoru i regulisanju osiguravajućih kompanija i posrednicima osiguranja (u daljem tekstu “Pravilnik o osiguranju”).

Ovo pravilo se zasniva na članu 3.3 Pravilnika osiguranja i ovlašćuje CBK da određuje pravila, naloge i potrebne upute za celokupno upravljenje osiguranjem, kao i zajedničke uslove polise i zahteva za primom za pružanje obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

1.2 Oblast delovanja i svrha pravila

Ovo pravilo će se sprovoditi za sve kompanije osiguranja koje pružaju obavezno osiguranje od autoodgovornosti.

Svrhe ovog pravil su:

Da odredi uslove polise koja pruža obavezno osiguranje od autoodgovornosti.

Da odredi zahteve za vođenje posla osiguravajućih kompanija koje se bave obaveznim osiguranjem od autoodgovornosti

Da organizuje i utemelji garantni fond za štete koje se nalaze u zahtevima obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Da postavi standarde koji su usvojeni od CBK-a, po kojima su tarife za premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti pravilne, adekvatne i nediskriminantne.

Da reguliše druge stvari koje su od važnosti za razvoj poslova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

1.3 Odgovornosti CBK-a

CBK će odrediti uslove i poslovna pravila za kompanije koje će se baviti obaveznim osiguranjem i istovremeno će vršiti nadzor ovog posla.

Osiguravajuće kompanije su obavezne da prvobitno podnesu na usvajanje od CBK-a uslove polise i tarife premija za obavezno osiguranje od autoodgovornosti. Pre usvajanja formulara polise i premije, CBK se mora usaglasiti sa članom 58.1 Pravilnika osiguranja. Svi formulari polisa i tarife, uključujući i obavezno osiguranje od autoodgovornosti se trebaju usvojiti od CBK-a.

Polisa za obavezno osiguranje od autoodgovornosti se može izdati samo preko sistema "on-line" dok će se isplata prima za polisu obaveznog osiguranja autoodgovornosti uraditi preko sistema plaćanja u banci.

Zabranjeno je da se polisa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti izda van sistema "on-line". Isplata prima za obavezno osiguranje od autoodgovornosti se nemože uraditi u nekoj drugoj formi izuzev preko sistema plaćanja preko banke.

1.4 Zahtevi – obaveze za osiguranje

Vlasnici ili registrovani korisnici vozila, na koje se primenjuju odredbe ovog pravila u vezi sa obaveznim osiguranjem, treba da ugovore, odnosno da poseduju validno obavezno osiguranje sa licenciranom osiguravajućom kompanijom.

Osiguranje od autoodgovornosti je obavezno za vlasnike i korisnike vozila koja su namenjena za transport osoba i roba, prikolica, vozila za rad i traktora, koja na osnovu odredbi za registraciju vozila trebaju imati licencu (saobraćajnu dozvolu) za saobraćaj. Ovo osiguranje nije obavezno za KFOR.

Motorna vozila sa registracionim tablicama UN, EU, OSCE i CD (Diplomatska) su prihvaćena kao pokrivena sa TPL osiguranjem i trebaju imati dokaz o validnoj polisi osiguranja.

Osiguranje od autoodgovornosti se ugovara na minimalni vremenski period pokrivenosti od jedne (1) godine pre nego što vozilo udje u saobraćaj i treba se obnavljati sve dok se vozilo koristi. Štaviše, u slučaju prenosa vlasništva vozila, ugovor o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti može biti i na vremenski

period manji od jedne (1) godine, radi uskladjivanja sa datumom isteka registracije vozila.

U slučaju likvidacije jedne osiguravajuće kompanije koja je licencirana za obavezno osiguranje od autoodgovornosti, vlasnici ili registrovani korisnici osiguranih vozila, kojih se tiče prvi paragraf ove alineje, trebaju da zamenu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti ugovore sa drugim kompanijama osiguranja u roku od osam dana od dana kada je zatvaranje kompanije osiguranja koja je izdala obavezno osiguranje od autoodgovornosti objavljeno u medijima.

Osiguravajuća kompanija koja je licencirana i angažovana u obaveznom osiguranju od autoodgovornosti nemože odbiti zahtev za osiguranja, ista je obavezna da ugovori obavezno osiguranje od autoodgovornosti na osnovu uslova i objavljenih primova osiguranja.

Ukoliko osiguravajuća kompanija konstatuje da vlasnik ne ispunjava obaveze iz ugovora o osiguranju, a to ugrožava validnost ugovora i kao i samog osiguranja, obavezna je da u vezi ovog obavesti organe kontrole saobraćaja radi oduzimanja registracionih tablica vlasniku vozila.

1.5 Objekat obaveznog osiguranja od autoodgovornosti

Vlasnik ili registrovani korisnik vozila i prikolice je obavezan da ugovori obavezno osiguranje od autoodgovornosti od obaveza za štete prouzrokovane trećim stranama koje imaju za posledicu smrt, telesnu povredu, narušavanje zdravlja i štetu ili uništenje u vezi sa korišćenjem motornog vozila.

Obavezno osiguranje od autoodgovornosti takodje treba da sadrži obaveze za štete prouzrokovane od prikolica vezanih za vozilo ili kada se ista otkaçi tokom korišćenja ili dok je i dalje u kretanju.

Šteta prouzrokovana od korišćenja vozila podrazumeva i štete prouzrokovane ka trećoj strani od objekata koji ispadnu iz vozila ili prikolice. Obaveznim osiguranjem od autoodgovornosti se ne pokriva šteta prouzrokovana u transportovanoj robi od osiguranog vozila, izuzev stvari koje se koriste za lično korišćenje putnika.

Obavezno osiguranje od autoodgovornosti ne pokriva štetu ili obavezu koja je rezultat prirodnih radnji, direktnih posledica neregularnosti, obaveza na osnovu ugovornih odgovornosti, efekta zračenja kao i drugih sličnih događaja. Obavezno osiguranje od autoodgovornosti pokriva nosioca polise vozila kao i bilo koju drugu osobu koja sa dozvolom nosioca polise radi i koristi vozilo ili koja je bila autorizovana od njega da radi i koristi vozilo.

Obavezno osiguranje od autoodgovornosti pokriva teritoriju Kosova.

1.6 Prenos vlasništva

Kada se vlasništvo osiguranog vozila prenosi na novog vlasnika, postojeća polisa neće imati efekta počev od pravnog prenosa vlasništva i anuliranja registracije. Vlasnik anulirane polise može zatražiti od osiguravaoca povratak proporcionalnog dela nedobijenog prima ukoliko nije postojala isplata štete.

1.7 Dokaz osiguranja

Prilikom korišćenja vozila u saobraćaju vozač je obavezan da ima polisu osiguranja od autoodgovornosti ili neki drugi dokaz da bi dokazao osiguranje (“sticker” “Identifikaciona kartica osiguranja”) i da pokaže saobraćajnoj policiji ili drugim osobama autorizovanim od policije.

U slučaju nezgode, vozač je obavezan da navede svoje personalne podatke kao i relevantne informacije u vezi sa obaveznim osiguranjem od autoodgovornosti svim učesnicima u saobraćajnoj nezgodi – koji će eventualno imati pravo na kompenzaciju štete od nezgode na osnovu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

1.8 Kategorija “treće osobe”

Dole navedene osobe nemaju pravo isplate šteta na osnovu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, dakle nemaju status „treće osobe“.

- a. vozač koji je odgovoran za štetu,
- b. osoba koja prisoji auto na protivzakonit način i povredi se tokom korišćenja vozila na protivzakonit način .
- c. vlasnik, suvlasnik ili drugi registrovani korisnici vozila, u slučajevima kada se šteta dogodi nad njihovim vlasništvom.

Član 2

Iznosi osiguranja – ograničenje pokrića osiguranja

Obaveze jedne osiguravajuće kompanije koje proizilaze iz obaveznog osiguranja od autoodgovornosti su ograničene na minimalnu obaveznu sumu osiguranja, koja je na snazi na dan kad se desi osigurani slučaj, ukoliko se nije odredila neka veća suma pokrivenosti osiguranja u ugovoru o osiguranju.

Maksimalna obavezna suma za jedan osiguran slučaj, odnosno maksimalna obavezna suma osiguranja, koja se treba ugovoriti u osiguranju od autoodgovornosti, je:

- a. U slučaju smrti, telesnih povreda i ugrožavanja zdravlja ;

- za osobe za autobuse i motorna vozila koji prenose opasne robe do 100.000 eura

Ukupna suma za autobuse i motorna vozila koji nose opasne robe do 1.000.000 eura

- Za osobe za sva druga motorna vozila do 100.000 eura,

Prikupljena suma za sva motorna vozila do 300.000 eura.

b. U slučaju nanošenja štete nad vlasništvom;

- Za štete autobusa i motornih vozila kojima se prenose opasne robe do 100.000 eura

Prikupljena suma za autobuse i motorna sredstva koja prenose opasne robe 200.000 eura

- Za štete za druga motorna vozila do 50.000 eura

- Prikupljena suma za druga motorna vozila do 100.000 eura

U slučaju nezgoda u kojima učestvuju nekoliko vozila, koristiće se sveukupne sume obaveznog osiguranja od autoodgovornosti na motornom vozilu koje je učestvovalo u istoj nezgodi.

Ukoliko postoji nekoliko zahteva i gde naknada štete ukupno prelazi osigurane minimalne gore navedene sume, pravo na naknadu štete oštećenih osoba će se umanjiti na proporcionalan način ka osiguravajućoj kompaniji.

Invalidski i penzioni fond, fond za zdravstveno osiguranje kao i kompanije koje se bave zdravstvenim (obaveznim i dobrovoljnim), penzionim ili sličnim vrstama životnog osiguranja, koje trebaju plaćati doprinose u skladu sa njihovim penzijama ili ugovorima o osiguranju, od nezgoda, invaliditeta ili osiguranja vlasništva, imaju pravo da podnesu njihove zahteve za regresom samo nakon regulisanja svih naknada koje proizilaze od odgovarajućih osiguranih slučajeva.

Maksimalne sume osiguranja na osnovu paragrafa 1, ukoliko postoji potreba će se odrediti i promeniti od strane CBK-a.

Član 3

Osiguranje odgovornosti vlasnika i korisnika vozila za nanetu štetu trećim licima

3.1 Štete nanete trećim licima

Oštećena treća lica imaju pravo da podnesu zahtev za naknadu štete direktno kompaniji osiguranja.

Ukoliko oštećeni podnese zahtev za naknadu štete osiguravajućoj kompaniji, osiguravalac kao odgovor na takav zahtev nemože podneti protivljenje, koje bi mogao uraditi protiv osiguranika na osnovu zakona, ugovora i uslova polise obaveznog osiguranja od autoodgovornosti a koje se tiče prekršaja i neispunjavanja obaveza na osnovu zakona ili ugovora koje za posledicu imaju gubitak pokrivenosti osiguranja.

Osiguravajuća kompanija koja je isplatila naknadu štete iako nije bila obavezna da uradi isto na osnovu ugovora o osiguranju i uslova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, zamenjuje oštećenog u odnosu sa osiguranim ili bilo kojom drugom odgovornom osobom, za štetu u visini sume naknade štete, kamate i troškova.

3.2 Vozila registrovana van Kosova

Bilo koja osoba koja udje na teritoriju Kosova motornim vozilom koje je registrovano van Kosova, treba da poseduje validno medjunarodno osiguranje od autoodgovornosti jedne od zemalja koje imaju bilateralan sporazum (Memorandum o razumevanju), ili dokaz o posedovanju domaće polise osiguranja Kosova, koja pokriva štete najmanje do sume naznačene u članu 2 ovog pravilnika.

Dokument osiguranja, na kojeg se odnosi paragraf 1 ovog člana, treba se zatražiti od vozila koja se drže ali se ne koriste na Kosovu.

3.3 Granično osiguranje

Svaka osoba koja nema dokaz o osiguranju, iz člana 3.2 paragraf 1 ovog pravila, treba da potpiše ugovor o obaveznog graničnom osiguranju od autoodgovornosti koji je validan za teritoriju Kosova sa licenciranom i autorizovanom domaćom osiguravajućom kompanijom.

Polisa graničnog osiguranja od autoodgovornosti može se prodati samo na osnovu sporazuma poola koji je odobren od CBK-a. Zabranjeno je da neka osiguravajuća kompanija na individualan način proda polisima graničnog osiguranja od autoodgovornosti.

Nadzor ispunjavanja obaveza od strane vozača koji upravljaju vozilima sa stranim tablicama na osnovu ovog člana će se raditi od policije.

3.4 Nastale štete upotrebom vozila strane registracije

Svaka osoba koja je oštećena od korišćenja vozila sa stranim tablicama za koje postoji medjunarodni validni dokument osiguranja ili dokaz o obaveznog graničnom osiguranju od autoodgovornosti, može podnetu zahtev za naknadu štete kod C.S.O. (Organizacija za tretiranje medjunarodnih šteta) – nezavisna

organizacija specijalizirana za tretiranje takvih šteta, određena od strane CBK-a, na osnovu odredbi predviđenih u “Jedinstvenom Sporazumu” Saveta Biroa (KB).

Tretiranje šteta, navedenih u paragrafu 1, je u izvršnoj nadležnosti C.S.O., kojoj se ove vrste osiguranih slučajeva trebaju izvestiti. U protivnom, bilo koja tužba podnesena od oštećenog protiv osiguranog ili osiguravaoca će se smatrati prevremenom.

C.S.O., je, radi naknade štete, obavezan da pregleda zahtev za naknadu štete u vremenskom roku od 60 dana, računajući od dana predavljanja svih dokaza i relevantne dokumentacije da bi odučio u vezi sa odgovornošću i meri štete.

Član 4 Garantni Fond

4.1 Opšte odredbe

Garantni fond se treba formirati od plaćenih doprinosa od osiguravajućih kompanija u skladu sa ovim pravilom. Novac ili finansijska sredstva koja čine ovaj garantni fond se trebaju depozirati i čuvati u jednoj komercijalnoj banci koja je licencirana od CBK-a.

Sredstva iz garantnog fonda će se koristiti za isplatu prouzrokovanih šteta:

- a. od korišćenja vozila, za koje obavezno osiguranje nije ugovoreno u skladu sa ovim pravilom;
- b. od korišćenja vozila sa stranim tablicama, čiji vlasnik ili korisnik ne poseduje validno međunarodno osiguranje ili validno granično osiguranje;
- c. u slučaju smrti, telesnih povreda ili narušavanja zdravlja, prouzrokovano od korišćenja neidentifikovanog vozila;
- d. od korišćenja vozila, za koje je obavezno osiguranje ugovoreno od osiguravajuće kompanije koja je u procesu stečaja;
- e. od korišćenja vozila koje se koristi bez autorizacije od osobe koja ga poseduje suprotno zakonu i pravilima;
- f. od korišćenja vozila za koje osiguranje autoodgovornosti nije u skladu sa minimalnom pokrivenošću obaveznog osiguranja – koje se koristi na Kosovu za obavezno osiguranje od autoodgovornosti na dan nezgode.
- g. štete/gubitci prouzrokovani od stranih motociklista nad žrtvama na Kosovu koji se tretiraju od strane CSO i za koje garantni fond može da traži kompenzaciju od Saveta članova Kancelarije.

4.2 Osnivanje fonda

Osiguravajuće kompanije koje su licencirane za TPL osiguranja su obavezne da osnuju garantni fond.

Osiguravajuće kompanije trebaju omogućiti funkcionisanje garantnog fonda ka utemeljivanju obaveza navedenih u članu 4.1 ovog pravilnika i pokrivenosti troškova administracije fonda, učestvujući u premiji obaveznog osiguranja od autoodgovornosti kao i u realizovanim sumama na osnovu zahteva regresa.

Garantnim fondom će upravljati Upravni Odbor, kojeg će činiti po jedan predstavnik svake osiguravajuće kompanije koja pruža obavezno osiguranje od autoodgovornosti kao i od eksperata za štete imenovanih od Upravnog Odbora. Imenovanje članova Upravnog Odbora se predhodno odobrava od strane CBK-a

4.3 Finansijski izveštaj

Treba se uraditi izveštaj prihoda i troškova kao i radni izveštaj u vezi sa radnjom i usmerenošću garantnog fonda.

4.4 Doprinosi u garantnom fondu kao i višak prihoda

Svaka osiguravajuća kompanija koja pruža obavezno osiguranje od autoodgovornosti treba da doprinosi u garantni fond sumu od 100,000 eura prvog dana četvrtog meseca (4) od dana njenog licenciranja. Izuzev ovog, unutar i pre petnaest (15) prvih dana svakog meseca počev od petog (5) meseca od dobijanja licence, svekompanije koje pružaju obavezno osiguranje od autoodgovornosti trebaju izvršiti doprinos od 1% bruto premija od izdatih i obnovljenih polisa obaveznog osiguranja autoodgovornosti tokom predhodnog meseca. Upravni Odbor treba da regularno pregledava skladnost doprinosa kao i da predlaže nove tarife, koje oni smatraju razložnim na usvajanje od strane CBK-a.

Upravni Savet je odgovoran da oceni i da prikupi doprinose u garantni fond. Njemu se treba dati pravo i za određivanje kamate za predhodni rok, koje norme trebaju biti iste za sve osiguravajuće kompanije za zakasnele ili neisplaćene doprinose u garantni fond. Prilikom prikupljanja doprinosa za garantni fond, upravni odbor može zatražiti obaveznu radnju od CBK-a. Prekršaj ili neplaćanje prilikom isplate određenog doprinosa predstavljaju osnov za zaustavljanje ili povlačenje licence kao i za civilne kazne na osnovu Pravilnika o osiguranju.

Svaki višak prihoda u garantnom fondu se treba preneti u narednu računovodstvenu godinu i treba se uzeti u obzir kada se određuje procenat doprinosa za sledeću računovodstvenu godinu (godine). Stepen doprinosa koji se odredi od upravnog saveta će stupiti na snagu samo nakon odobrenja od strane CBK-a.

4.5 Odgovornost osiguravajuće kompanije

Osiguravajuće kompanije nemaju direktnu odgovornost za finansijske obaveze garantnog fonda ka trećim stranama. CBK nije odgovorna za niti jednu obavezu garantnog fonda.

4.6 Štete prouzrokovane od korišćenja neosiguranih vozila

U slučaju šteta prouzrokovanih kao posledica korišćenja vozila, gde je vlasnik trebao ali nije ugovorio obavezno osiguranje od autoodgovornosti-, naknada štete se isplaćuje do jednake sume i po istim uslovima kao da je postojalo obavezno osiguranje od autoodgovornosti.

Nakon isplate odštete, može se zatražiti povratak isplaćene sume na osnovu zahteva za regres od vlasnika ili registrovanog korisnika vozila koji nije osigurao vozilo, računajući i kamatu sa troškovima.

4.7 Štete prouzrokovane od korišćenja neidentifikovanih vozila

Naknada štete za bilo kakvu štetu u slučaju smrti, telesnih povreda ili narušavanja zdravlja koja je naneta od korišćenja neidentifikovanog vozila će se isplatiti do sume koje je ograničena obavezama jedne kompanije osiguranja u vezi sa prouzrokovanom štetom od korišćenja vozila na osnovu ovog pravilnika.

Ukoliko se, nakon isplate štete, identifikuje vozilo čijim je korišćenjem prouzrokovana šteta, povratak sume se vrši zahtevom za regres od osiguravajuće kompanije da kojom je ugovoreno obavezno osiguranje od autoodgovornosti, uključujući tu i kamatu i troškova.

4.8 Bankrot osiguravajuće kompanije

Šteta prouzrokovana kao posledica korišćenja vozila za koje je ugovoreno obavezno osiguranje autoodgovornosti sa osiguravajućom kompanijom koja se nalazi u stečaju, će se podmiriti iz garantnog fonda u meri neizmirene štete od stečajnog vlasništva.

4.9 Prava oštećene strane

Oštećena strana, kojoj je šteta prouzrokovana vozilom i u slučajevima koji daju pravo na naknadu štete u skladu sa članom 4.1, ima pravo da podnese zahtev za naknadom štete garantnom fondu, koji ima status pravne osobe.

CBK će poveriti Osiguravajućem Društvu Kosova organizaciju i administrativno-tehničke usluge garantnog fonda, dok će tretiranje zahteva za naknadu šteta biti

povereno specijalizovanoj organizaciji za tretiranje šteta od obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

4.10 Prava regresa za strance, penzione i zdravstvene fondove i osiguravajuće kompanije

Stranci će imati pravo na kompenzaciju šteta iz garantnog fonda, ukoliko država kojoj oni pripadaju prepoznaje ista prava kao Kosovskim građanima za naknadu šteta regresom iz nekog sličnog garantnog fonda u njihovoj zemlji.

Penzioni, invalidski i zdravstveni fondovi kao i osiguravajuće kompanije koje se bave penzionim i zdravstvenim (obaveznim ili dobrovoljnim) osiguranjem ili sličnim vrstama životnog osiguranja, zdravstvenog i invalidskog osiguranja, osiguranja od nezgoda ili osiguranja od slučajnog oštećenja vlasništva, nemaju pravo na naknadu štete ili regres iz garantnog fonda.

Član 5 Regulisanje šteta

5.1 Regulisanje

Zahtevi za naknadu šteta koje su na osnovu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti u skladu sa odredbama ovog zakona, uključujući regres iz garantnog fonda se trebaju rešavati u vremenskom periodu od 10 dana od dana podnošenja potrebnih dokaza i relevantne dokumentacije koja se traži od osiguravajuće kompanije ili od garantnog fonda, a u vezi sa naknadom šteta koje su imale za posledicu smrt, telesne povrede ili narušavanje zdravlja ili gubitka vlasništva.

Garantni fond ili neka osiguravajuća kompanija koja ne reguliše štetu validno u vremenskom roku od deset (10) dana, treba da plati štetu koja je jednaka sa 20% godišnje kamate izračunate od dana izveštavanja o šteti do dana kad se naknada štete isplati ili reguliše.

5.2 Forme izveštavanja šteta

Osiguravajuće kompanije su obavezne da izdaju evropske izveštaje u nezgodama zajedno sa zahtevima polisa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Osobe uključene u saobraćajnu nezgodu su obavezne da popune, potpišu i da razmene formular " Evropski izveštaj o nezgodi", ukoliko saobraćajna policija ili neki drugi kompetentni autoritet nije uradio izveštaj o nezgodi. Gore navedeni formular (pravilno popunjen i potpisan) se može koristiti i kao dokaz u proceduri tretiranja šteta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Član 6 **KAZNENE MERE**

6.1 Kazne koje rezultiraju novčanom kaznom

Osiguravajuća kompanija će se novčano kazniti u sumi od 2,500 - 10,000 zbog sledećih prekršaja:

- a. Neuspeh prilikom ispunjavanja uslova i principa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti koji se predstavljani i usvojeni od strane CBK-a;
- b. Neispunjavanje obaveza za plaćanje doprinosa za garantni fond u skladu sa članom 4 ovog pravila Uredbe UNMIK-a.
- c. Neuspešno ugovaranje obaveznog osiguranja, na osnovu člana 1.3.
- d. Ukoliko ne obavesti putem medija činjenicu da nije u stanju da pruži osiguranje sa dodatnom pokrivenošću, na osnovu člana 7.1 paragraf 3 ovog pravilnika i;
- e. Neprijavlјivanje statističkih i drugih podataka na način koji je osredjen od strane CBK-a.

Odgovorna osoba u osiguravajućoj kompaniji će se novčano kazniti od 500 do 2,500 eura zbog prekršaja navedenih u paragrafu 1 ovog člana.

6.2 Kazne protiv registrovanog vlasnika vozila

Vlasnik ili registrovani korisnik vozila će se kazniti u skladu sa zakonima i pravilnicima na snazi ukoliko ne ugovori obavezno osiguranje od autoodgovornosti pre korišćenja svojeg vozila u saobraćaju. Ukoliko je vlasnik ili registrovani korisnik vozila pravna osoba, novčana kazna određena zakonima i pravilnicima na snazi će se nametnuti pravnoj osobi i/ili individuama

6.3 Vozač motornih vozila

Vozač vozila će se novčano kazniti u skladu sa zakonima i pravilnicima na snazi ukoliko ne poseduje, odnosno nije u stanju da pokaže saobraćajnoj policiji dokaz o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti ili formular „Evropski izveštaj o nezgodi“ kada policija to zatraži .

Član 7 **Prelazne i krajnje odredbe**

7.1 Dodatno osiguranje

Osiguravajuće kompanije koje su izdale obavezna osiguranja od autoodgovornosti, čija pokrivenost osiguranja nastavlja i nakon stupanja na snagu ovog pravilnika, će pružiti osiguranicima dodatno osiguranje za neiskorišteni period osiguranja u skladu sa zahtevima ovog pravilnika.

Istovremeno je obaveza vlasnika kompanije kao i registrovanih korisnika vozila da realizuju dodatno osiguranje od njihovih osiguravaoca.

Ukoliko osiguravajuća kompanija ne želi da pruži gore navedeno dodatno osiguranje, obavezna je da to objavi u medijima.

Član 8

Standardi i struktura izračunavanja primova za obavezno osiguranje od autoodgovornosti

8.1 Svrha ove odredbe

Osiguravajuće kompanije licencirane od strane CBK-a na nezavistan način će odrediti tarife primova za obavezno osiguranje od autoodgovornosti. Prilikom određivanja tarifa trebaju se pridržavati standarda, tako da su primovi jednaki za osiguranike, adekvatni za osiguravajuće kompanije i nediskriminantni tokom odabira rizika.

1. Pravilan prim podrazumeva da prim ne treba biti veći od onog kojim je nosilac polise pokriven sa polisom osiguranja.
2. Adekvatan prim podrazumeva da određeni prim treba biti dovoljan da bi se pokrili gubitci i troškovi osiguranika, tako da će nivo prim pružiti sigurnost i adekvatnu odbranu za nosioce polisa i oštećene treće strane.
3. Nediskriminantni prim podrazumeva da u slučaju izloženosti nad istim rizicima, u vezi sa gubiticima i troškovima, ne trebaju se odrediti različiti primovi.

8.2 Struktura izračunavanja prima

Osnov za izračunavanje prima za obavezno osiguranje treba da bude osiguravajući rizik, na osnovu pravnih odredbi izdatih od CBK-a.

Kompanije osiguranja određuju neto i bruto prim na osnovu osiguravajućeg rizika, sveopštih uslova polise, tehničkih bazi korišćenih prilikom izračunavanja prima, kao i aktuelnog ocenjivanja prima od strane certifikovanog aktuara.

8.3 Odobravanje prima za obavezno osiguranje od strane CBK-a

Predlog prima obaveznog osiguranja od autoodgovornosti od strane osiguravajuće kompanije će biti subjekat predhodnog odobrenja CBK-a.

Prilikom apliciranja za odobravanje prima osiguranja u CBK, osiguravajuća kompanija treba da podnese :

- a) opšte uslove polise,
- b) tehničke osnove koje su se koristile prilikom izračunavanja prima i
- c) osnove aktuarskog izračunavanja prima skorijeg od tri godine.

Kompanije osiguranja imaju pravo da apliciraju najviše dva puta tokom jedne godine za promenu prima, u decembru i junu. CBK će u roku od 30 dana da odluči da li će odobriti ili ne tarife prima TPL-a.

Član 9 Stupanje na snagu

Ovo pravilo stupa na snagu 1. oktobra 2008.

Hashim Rexhepi
Guverner

